

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/176/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019203528
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0019203528.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, C., D. XX, zastúpeného žalobcom 3/, 2/ C. B., nar. X.X.XXXX, A., C. XXX E. X/ F. B., nar. XX.X.XXXX, C., G. XXX/X, žalobcovia 2/ a 3/ zastúpení JUDr. Ivetou Fejlekovou, advokátkou, Michalovce, Námestie osloboditeľov 25, proti žalovanému H. B., nar. X.XX.XXXX, I. J. XXX, zastúpenému JUDr. Jurajom Špirkom, advokátom, Košice, Nerudova 6, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 16C/31/2019 z 11. marca 2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v časti zaväzujúcich výrokov I., II., III. a IV.

O d m i e t a odvolanie žalovaného proti zamietavému výroku V. rozsudku.

P r i z n á v a žalobcom 1/, 2/ a 3/ náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (v ďalšom len „súd prvej inštancie“, prípadne „súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 518,75 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1.12.2017 do zaplatenia (I.), žalobcovi 2/ sumu 518,75 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1.12.2017 do zaplatenia (II.), žalobcovi 3/ sumu 518,75 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1.12.2017 do zaplatenia (III.), žalobcom 1/, 2/ a 3/ priznal nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania vo výške 92 % od žalovaného (IV.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (V.).

2. V odôvodnení uviedol o.i., že sa žalobcovia žalobným návrhom domáhali zaplatenia 1.620 eur s ročným úrokom 8 % od 1.12.2017 do zaplatenia spoločne a nerozdielne skutkovo dôvodiac, že sú súrodenci a na LV č. XXX pre kat. úz. I. sú vedení ako spoluvlastníci pod B2, B3 a B5; pod B4 je vedený ako vlastník žalovaný v podiele 1/8, avšak tento užíva celú nehnuteľnosť, a to parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 526 m², parc. č. XXX - záhrady o výmere 369 m², ako aj rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. XXX/X. Žalovaný odmieta žalobcov vpustiť čo i len do dvora aj napriek ich opakovaným výzvam. Nielenže im neumožňuje vstup do nehnuteľnosti, ale aj sa vyhráza podaním trestných oznámení a porušovaním domovej slobody. Keďže žalobcovia ako spoluvlastníci predmetných nehnuteľností nemôžu túto nehnuteľnosť užívať, uplatnili si nárok na zaplatenie náhrady za užívanie ich podielov, ktoré užíva žalovaný. Pri stanovení výšky náhrady vychádzali z minimálnej výšky mesačného nájmu predmetnej nehnuteľnosti, ktorá podľa ich zistení v realitnej kancelárii OBCHOD REALITY, s.r.o. predstavuje 270 eur bez nákladov na energie a žiadali teda zaviazat' žalovaného, aby im spoločne a nerozdielne od úmrtia ich matky t.z. od 1.12.2017 do podania žaloby 29.4.2019 zaplatil spoločne a nerozdielne 101,25 eura mesačne, spolu za 16 mesiacov 1.620 eur.

Žalovaný nespochybňoval, že užíva predmetnú nehnuteľnosť, že táto je v spoluvlastníctve jeho a žalobcov, avšak dôvodil, že ju užíva ako podielový spoluvlastník so súhlasom alebo jej poručiťelky, ktorej spoluvlastnícky podiel 4/8 je predmetom prebiehajúceho dedičského konania vedeného pod sp. zn. 21D/1185/2017. So vstupom žalobcov do nehnuteľnosti nesúhlasí, pretože ju užíva ako svoje obydľie pre seba a svoju rodinu už od roku 1995, a to so súhlasom poručiťelky. Medzi ním a žalobcami sú vzťahy rozvrátené, čo je dôvod, aby do jeho obydľia nevstupovali. Je ochotný sa so žalobcami dohodnúť a ich podiely odkúpiť. So žalobcami uplatnenou výškou tzv. nájomného za nehnuteľnosť 270 eur bez nákladov na energie nesúhlasil, pretože aj on má svoje protinároky do výšky uplatneného nároku žalobcov, keďže hradil v plnej výške všetky správne a daňové poplatky prislúchajúce k tejto nehnuteľnosti, žalobcovia ako podieloví spoluvlastníci sa na týchto nijako nepodieľali, on je aj jediným platiteľom dane z nehnuteľnosti za obdobie rokov 2000 až do 2016, ako aj cintorínskeho poplatku a poplatku za hrobové miesta, ktoré predstavujú 306,64 eura. Poukázal tiež na to, že nehnuteľnosť, v ktorej býva od roku 1995 spolu s manželkou zhodnotili a investovali do domu finančné prostriedky vo výške spolu 59.227,81 eura.

Súd vykonal dokazovanie listom vlastníctva č. XXX pre kat. úz. I., žalobcami predloženým oznámením spoločnosti OBCHOD REALITY, s.r.o. z 19.10.2018, dokladmi predloženými žalovaným z Prvej stavebnej sporiteľne – zoznam dokladov účelového použitia, potvrdením obce I., uznesením OR PZ v Michalovciach z 11.10.2017, oznámením Gold Reality, realitná kancelária, znaleckým posudkom č. XX/XXXX, výsluchmi žalobcov 2/ a 3/ a žalovaného, na základe ktorého dokazovania zistený skutkový stav posúdil podľa § 123, § 137 ods. 1, § 541 a § 512 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia citoval. Dokazovaním mal súd preukázané, že žalobcovia a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre kat. úz. I., a to rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XXX/X – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 526 m² a parc. č. XXX – záhrada o výmere 360 m², vrátane príslušenstva patriaceho k rodinnému domu č. XXX nachádzajúceho sa na parc. č. XXX/X a XXX a príslušenstva, ktoré podmieňuje užívanie a schopnosť rodinného domu na bývanie. Tak žalobcovia 1/ až 3/, ako aj žalovaný majú v predmetných nehnuteľnostiach každý z nich podiel 1/8 z celku, podiel 4/8 je zapísaný na meno E. B., rod. K., ide o matku sporových strán, ktorá zomrela XX.XX.XXXX a ktorej podiel je predmetom dedičského konania vedeného po nej. Žalovaný nerozporoval, že naozaj sám užíva predmetné nehnuteľnosti a nechce, aby ich užívali aj žalobcovia, nakoľko nemá s nimi dobré vzťahy a predmetný rodinný dom obýva so svojou rodinou. Namietal však výšku žalovanými uplatnených nárokov. Zo znaleckého posudku znalca L. M. N. súd mal za preukázané, že všeobecná trhová hodnota náhrady – nájomného za užívanie predmetných nehnuteľností bola od 1.12.2017 do 30.12.2017 v sume 243,62 eura, 1.1.2018 do 31.12.2018 v sume 2.934,20 eura a v období od 1.1.2019 do 29.4.2019 v sume 970,63 eura, t.j. v období, za ktoré žalobcovia žiadajú zaplatenie bezdôvodného obohatenia. Vychádzajúc zo znaleckého posudku je hodnota podielu 1/8 vo výške 518,75 eura a pre všetkých troch žalobcov ide spolu o sumu 1.556,25 eura, pričom žalobcovia si v konaní uplatnili spolu sumu 1.620 eur, ktorú žiadali zaplatiť spoločne a nerozdielne. Keďže však ide o dlh žalovaného voči žalobcom, z ktorých každý má vymedzený presný podiel v predmetných nehnuteľnostiach, ide podľa § 512 ods. 1 Občianskeho zákonníka o deliteľné plnenie, a preto je žalovaný povinný zaplatiť každému zo žalobcov náhradu zodpovedajúcu jeho podielu, t.j. sumu 518,75 eura, a preto žalovaného zaviazal na zaplatenie tejto sumy každému zo žalobcov. Odôvodnil, že vychádzal pri svojom rozhodnutí z toho, že žalovaný ako jeden z podielových spoluvlastníkov nehnuteľností užíva celú spoločnú vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, čím vzniká bezdôvodné obohatenie, za ktoré musí ostatným spoluvlastníkom – žalobcom poskytnúť peňažnú náhradu ako ekonomickú protihodnotu. Súd uviedol, že je žalovaný povinný vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

V súvislosti s námietkou vznesenou žalovaným ako námietkou započítacou, t.j. že má žalovaný vo vzťahu k žalobcom nárok spolu vo výške 59.227,81 eura, nakoľko do predmetných nehnuteľností investoval práve túto sumu, a to v rokoch 2017 až 2019, súd uzavrel, že žalovaný tento svoj nárok nepreukázal. Predložil síce dôkazy – tzv. doklady účelového použitia Prvej stavebnej sporiteľne za roky 2012 - 2017, podľa ktorých boli stavebnej sporiteľni ním predložené doklady o tom, že použil prostriedky zo stavebného sporenia na stavebné účely, avšak tieto doklady nepreukazujú to, že takéto finančné prostriedky boli do predmetnej nehnuteľnosti investované, pričom súčasne aj matka sporových strán (teraz už nebohá) prispievala do predmetnej nehnuteľnosti svojimi finančnými prostriedkami, čo vyplynulo z výpovedí žalobcov a čo žalovaný relevantným spôsobom nepoprel. V tomto konaní preto súd túto námietku žalovaného mal za neopodstatnenú. To isté platí aj pre námietku žalovaného, že zaplatil aj poplatky a dane za predmetné nehnuteľnosti počas rokov, počas ktorých tieto nehnuteľnosti užíval sám, avšak nepredložil súdu relevantné doklady, z ktorých by bolo zrejmé, že tieto poplatky a v akej výške a kedy zaplatil, preto ani na túto námietku žalovaného súd neprihliadal.

Vyhovel tak žiadosti žalobcov sčasti, a to tak, že každému z nich priznal nárok vo výške 518,75 eura a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

V zmysle § 518 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nar. vlády č. 87/1995 Z.z. súd priznal žalobcom nárok na úroky z omeškania, a to vo výške 5 % ročne od 1.12.2017 s odôvodnením, že bezdôvodné obohatenie vzniklo po smrti matky sporových strán, kedy už za mesiac december 2017 užíval predmetnú nehnuteľnosť žalovaný iba sám, poručiiteľka zomrela XX.XX.XXXX. V prevyšujúcej časti nad rozsah priznanej úrokovej sadzby 5 % ročne súd žalobu zamietol, keďže si žalobcovia uplatnili nárok na úroky z omeškania vo výške 8 % ročne.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP, a to zohľadniac pomer úspechu žalobcov a žalovaného vyhodnotil, že je žalovaný povinný zaplatiť žalobcom pomernú časť náhrady trov konania, a to v rozsahu 92 %.

3. Proti rozsudku, a to voči všetkým jeho výrokom v celom rozsahu podal odvolanie žalovaný, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP.

Žalovaný odvolajúc sa na výpovede žalobkyne 2/ a žalobcu 3/, ktorí obaja vypovedali, že im bráni vstupovať do domu už dlhé roky, konkrétne od roku 2017 argumentoval tým, že v predmetnom rodičovskom dome býva s celou rodinou od roku 1995, slúži mu a jeho rodine ako obydlie, pričom žalobcovia majú svoje vlastné bývanie. Súrodenecké vzťahy sa veľmi naštrbili a odvtedy spolu nekomunikujú. Pokiaľ žalobca 3/ vypovedal, že textovou správou (SMS) ho všetci žalobcovia vyzvali 30.7.2018 na umožnenie užívania nehnuteľností, namietol, že toto tvrdenie nepreukázal, a teda neuniesol dôkazné bremeno. Nikdy predtým, od roku 1995 nevyslovil žiaden zo žalobcov nesúhlas s tým, aby dom užíval ako obydlie s celou rodinou. Mlčanie žalobcov považoval za ich súhlas, žalobcovia nepreukázali nedostatok súhlasu. Preto sa bránil proti nároku tým, že žalobcovia mu poskytli konkludentný súhlas, čo súd nezobral vôbec do úvahy a tým dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zdôraznil, že nesúhlasí so vstupom žalobcov do predmetnej nehnuteľnosti z dôvodu rozvrátených rodinných vzťahov, narušenej komunikácie, pri ktorej nemožno dospieť k žiadnej dohode a zvlášť, ak v minulosti došlo k ostrým slovným potýčkam, obvineniam, vyhrážkam a vynášaniu majetku žalovanými z predmetnej nehnuteľnosti v deň pohrebu ich matky a bez súhlasu žalovaného. Poukázal na to, že na svojho brata - žalobcu 1/ podal aj trestné oznámenie, keď sa mu tento vyhrážal v jeho obydli zabitím. Dodal, že strany sporu vedú spolu niekoľko súdnych sporov, všetky ohľadom majetku. Uviedol, že podľa jeho názoru žalobcovia vôbec nemajú v úmysle dom užívať, aj v minulosti chodili na návštevu zhruba 5-6x do roka, ale vidia v tomto konaní iba finančný prospech. Poukázal aj na to, že žalobcom zaslal ponuku na finančné vyporiadanie a odkúpenie ich spoluvlastníckych podielov, na ktorú vôbec nereagovali a doplnil, že 27.6.2020 podal žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktorá je vedená na okresnom súde pod sp. zn. 7C/59/2020.

V ďalšom namietal a tvrdil, že sa prvého pojednávania vo veci dňa 30.9.2020 z dôvodu karantény nezúčastnil osobne. V závere pojednávania súd oboznámil svoj predbežný právny názor s tým, že navrhol znalecké dokazovanie a právna zástupkyňa žalobcu 1/ navrhla výsluch žalovaného, ktorý on - žalovaný považoval za potrebný a nevyhnutný a mal byť preto na najbližšom pojednávaní v januári 2021 vypočutý. Na v poradí druhom pojednávaní 11.3.2020 sa žalobca osobne zúčastnil a chcel vypovedať, tvrdil však, že súd mu oznámil, že už nie je možné navrhovať žiadne dôkazy, pretože dokazovanie bolo skončené. Súd mu tak znemožnil vypovedať a porušil tak právo na spravodlivý proces, pričom tvrdil, že v každom jednom upovedomení o novom termíne pojednávania bol upovedomený, že súd považuje za potrebné ho v konaní vypočuť a on s tým rátať a považoval to za svoju povinnosť sa k predmetu veci vyjadriť. Namietol pochybenie súdu prvej inštancie, keď vec prejednal bez jeho výsluchu pričom neexistoval vážny dôvod, pre ktorý sa súd takto rozhodol.

Ďalej argumentoval, že súd na pojednávaní 30.9.2020 rozhodol o vykonaní znaleckého dokazovania, pričom znalec mal prihliadať na investície do domu. Žalovaný namietol, že súdom nebol (a ani žalobcovia) vyzvaný na predloženie otázok pre znalca. Odkáždúc na odsek 18. rozsudku a tento citujúc vyjadril nesúhlas s odôvodnením súdu, že nepreukázal v konaní svoj nárok uplatnený vo forme započítacej námietky, čo tvrdil, že v celom rozsahu potvrdzuje aj znalecký posudok č. XX/XXXX vyhotovený znalcom L. N.. Znalecký posudok sa okrem výpočtov na stanovenie výšky nájmu za sledované obdobie zaoberal aj stanovením všeobecnej hodnoty predmetných nehnuteľností. Odkázal na posudok a citoval poslednú vetu zo strany 10 znaleckého posudku v znení: „V rokoch 1996 - 2015 bol dom čiastočne upravovaný, zmodernizovaný a rekonštruovaný, kde boli vymenené a opravené niektoré prvky krátkodobej životnosti“. Mal za to, že doklady, ktoré predložil z Prvej stavebnej sporiteľne jasne preukazujú, že financie boli čerpané v období, kedy došlo k zhodnoteniu a rekonštrukcii rodinného domu, a vyjadril sa, že považuje preto za nadbytočné robiť ďalšie znalecké dokazovanie ohľadne

zhodnotenia nehnuteľnosti, keďže na túto potrebu poukázal súd na druhom pojednávaní. Poukázal v tejto súvislosti na svoje vyjadrenie z 3.6.2019, v ktorom uviedol, že nehnuteľnosti – rodinný dom vrátane nádvoria a záhrady zveľadil investovaním finančných prostriedkov z poskytnutých úverov v celkovej výške 59.227,80 eura, a teda z takto investovanej sumy vychádza na jedného žalobcu na započítanie 7.403,48 eura pri výške ich spoluvlastníckych podielov 1/8. Keďže uvedené protinároky ďaleko prevyšujú sumu uplatnenú žalobcami, označil žalobu po uplatnení započítacej námietky za bezpredmetnú. Argumentoval tiež, že pri hospodárení so spoločnou vecou má investujúci spoluvlastník voči ostatným spoluvlastníkom právo na úhradu vynaložených prostriedkov, a to ak nie je dohodnuté inak podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov, pričom nie je podstatné, či ide o náklady na nutnú úpravu či údržbu alebo o náklady na inú než nutnú úpravu či údržbu. V prípade neuznania tohto uplatneného nároku tvrdil, že má nároky voči ostatným spoluvlastníkom žiadať to, o čo sa neinvestujúci spoluvlastníci bezdôvodne obohatili. V súvislosti s názorom súdu vo vzťahu k započítacej námietke, že túto mal preukázať výpismi z účtov, dôvodil že z takéhoto obdobia už banky nedisponujú výpismi.

Tvrdil tiež, že rekonštrukciou, údržbou a zveľaďovaním nehnuteľností z jeho strany sa značne zvýšila ich všeobecná hodnota, čo ovplyvnilo aj výpočet ceny nájmu, ktorý sa týmto žalobcom navýšil a bolo by nespravodlivé, aby sa žalobcovia nijako nepodieľali na zvyšovaní všeobecnej hodnoty nehnuteľností.

Citujúc zo strany 96 znaleckého posudku vetu: „Znalecký posudok vychádza pri stanovení všeobecnej hodnoty nájmu výpočtom vychádzajúc zo všeobecnej hodnoty súboru stavieb a prislúchajúcich pozemkov“ tvrdil, že to súd vôbec nebral do úvahy. Dôvodil, že na rekonštrukciu si ako rodina vzali medziúver, rekonštrukcie a opravy urobili a mal za to, že to bolo dostatočne preukázané listinnými dôkazmi a že to potvrdzuje aj znalecký posudok. Mama na tieto rekonštrukčné práce neprispievala ako tvrdia žalobcovia, ktorí svoje tvrdenie nijako nepodložili, a teda ich tvrdenia v celom rozsahu popiera. Poukázal aj na to, že žalobcovia sami potvrdili, že sa nepodieľali žiadnym spôsobom na nákladoch a výdavkoch na opravy a rekonštrukciu predmetných nehnuteľností.

Tvrdil, že ani kladné vyjadrenia žalobcov o možnej dohode o vypořádání spoluvlastníckych podielov sa nezakladajú na pravde, lebo nie sú ochotní na žiadnu dohodu pristúpiť. Dostávajú ho týmto do patovej situácie, na jednej strane nie sú ochotní spoluvlastnícke podiely mu predať, nepotrebnú nehnuteľnosť ako svoje obydlie na rozdiel od žalovaného, ale chcú, aby vyplácal za ich 1/8 spoluvlastnícke podiely donekonečna.

Odkázuc na vyššie uvedené mal za to, že podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP súd prvej inštancie nesplnil procesné podmienky, podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Dodal, že súd svoje skutkové a právne závery v rozsudku nedostatočne odôvodnil, a preto je konanie pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ak súd pri odôvodnení rozsudku nepostupuje spôsobom podľa § 220 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Doplnil, že riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu vyžaduje, aby súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré pre jeho rozhodnutie vo veci sú podstatné a právne významné (I. ÚS 236/06).

Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a zaviazá žalobcov na náhradu trov konania.

4. Žalobcovia 2/ a 3/ vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného označili jeho námietky za nedôvodné a napadnutý rozsudok za zákonný a správny. Súd sa dostatočne oboznámil so skutkovým stavom, vykonal všetky dôkazy, ktoré boli navrhované stranami a tieto zákonným spôsobom vyhodnotil a vec správne právne posúdil. Napadnuté rozhodnutie považujú za dostatočne zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené.

Vo vzťahu k namietanému procesnému postupu súdu ohľadom koncentrácie konania uviedli, že súd strany o koncentrácii upovedomil a poskytol im priestor na uplatnenie ďalších prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany do času nariadeného pojednávania. Ak žalovaný namietol, že mu súd neumožnil vypovedať, nesúhlasili s týmto jeho tvrdením, pretože žalovaný mal procesný priestor vyjadriť sa k predmetu sporu a tento priestor aj reálne využil aj vo forme písomných podaní.

Poukázali na to, že spor sa vedie od roku 2019 a súd nemusí prihliadnuť na prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Poukázali v tejto súvislosti na závery plynúce z uznesenia Najvyššieho

súdu SR sp. zn. 3Obdo/43/2018 z 26.2.2019, ktoré závery citovali a z ktorých vyplýva, že sudcovská koncentrácia konania má za úlohu, resp. jej účelom je zabezpečiť rýchlosť a hospodárnosť súdneho konania a zamedziť tak k špekulatívnym postupom strán tak, aby poskytnutie súdnej ochrany bolo rýchle a účinné. Ak je strana sporu zastúpená advokátom, je táto skutočnosť o to výraznejšia, pretože tento by mal chápať význam a dôsledky sudcovskej koncentrácie konania.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku zopakovali, že je nesporné, že žalovaný ako jeden z podielových spoluvlastníkov v podiele 1/8 k celku tieto nehnuteľnosti užíva ako celú spoločnú vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, čím mu vzniká bezdôvodné obohatenie, za ktoré musí ostatným spoluvlastníkom poskytnúť peňažnú náhradu ako ekonomickú hodnotu.

V súvislosti s pohľadávkou žalovaného uplatnenou ako započítacou námietkou z titulu investícií do predmetnej nehnuteľnosti uviedli, že nemohla byť účinne započítaná, pretože žalovaný nepreukázal jej existenciu, a síce predložil listinné dôkazy - tzv. doklady zo stavebného sporenia s tým, že prostriedky zo stavebného sporenia použil na stavebné účely, avšak mali za správne konštatovanie súdu, že tieto nepreukazujú, že finančné prostriedky boli skutočne aj investované do predmetnej nehnuteľnosti zo strany žalovaného, zároveň dodajúc, že ich matka prispievala do predmetnej nehnuteľnosti svojimi finančnými prostriedkami až do svojej smrti v roku 2017.

Vyhodnotili, že žalovaný neuviedol žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé zvrátiť závery súdu prvej inštancie, resp. ktorými by bol preukázal, že rozhodnutie súdu nie je správne.

Navrhli preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil a priznal žalovaným 2/ a 3/ právo na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaný/odvolateľ v odvolacej replike na vyjadrenie žalobcov 2/ a 3/ k podanému odvolaniu zotrval na všetkých svojich tvrdeniach a skutočnostiach, ktoré uviedol v odvolaní. Zároveň poprel tvrdenia žalobcov 2/ a 3/, ktoré uviedli v ich spoločnom vyjadrení.

Namietol tvrdenie žalobcov, že by bol namietal nesprávnosť vyhotoveného znaleckého posudku znalca L. N.. Uviedol, že sa s týmto posudkom plne stotožnil, ako aj s jeho závermi. Žiaden záver posudku nenamietal a ani nerozporoval. Namietal jedine to, že nebol súdom vyzvaný na predloženie otázok pre znalca.

Ďalej poprel tvrdenie žalobcov, že súd strany konania upovedomil o koncentrácii a že žalovaný mal procesný priestor vyjadriť sa k predmetnému sporu aj vo forme písomných podaní. Argumentoval, že na prvom pojednávaní 30.9.2020 sa strany konania vrátane súdu dohodli, že na najbližšom pojednávaní bude vykonaný výsluch žalovaného, pritom boli vykonané dve pojednávania, kde na druhom súd vyniesol rozsudok bez vykonania jeho výsluchu a medzi týmito dvomi konaniami súd nepočul – neupovedomil žiadnym spôsobom o koncentrácii konania, ale hneď po otvorení druhého pojednávania oboznámil o ukončení dokazovania. Dôvodil, že bol pripravený na tomto pojednávaní vypovedať, pojednávania sa zúčastnil, a preto nie je pravdivé, že by jeho procesná obrana nebola včasná. Trval na tom, že tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

V súvislosti s poukazom žalobcov na uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo/40/2018 má za to a uviedol, že toto sa vôbec na danú vec, resp. s danou vecou nesúvisí, pretože v danom prípade on žiadne vyjadrenie nepodal oneskorene.

Uplatnený nárok žalobcov uznal čo do podstaty, ale neuznal čo do výšky z titulu vykonaných investícií do predmetnej nehnuteľnosti. Na tomto zotrval.

Nesúhlasil so žalobcami v tom, že nepreukázal započítaciu námietku, jej opodstatnenosť, pretože mal za to, že jednoznačne preukázal, že jeho rodina čerpala vysoké finančné prostriedky zo stavebného sporenia a z dokladov jasne vyplýva, že boli použité na stavebné účely. Roky čerpania týchto financií sú totožné s dátumami zhodnotenia predmetnej nehnuteľnosti. To, že predmetná nehnuteľnosť bola zrekonštruovaná, potvrdzuje aj samotný znalecký posudok, keďže znalec mal prihliadať aj na investície do domu. Ak žalobcovia tvrdili, že financie na rekonštrukciu pochádzali od matky sporových strán, uviedol, že to nijako nepreukázali a on s týmto tvrdením nesúhlasí a popiera ho, napriek tomu súd bez jediného dôkazu sa priklonil k ústnemu tvrdeniu žalobcov. Dodal, že súd bol na prvom pojednávaní oboznámený, že prebieha dedičské konanie po nebohej matke, kde odvolací súd a následne aj notár rozhodli o započítaní darov počas života matky sporových strán. V tomto konaní doposiaľ nebolo preukázané, že by mu matka bola darovala financie v značne vysokej hodnote na rekonštrukciu rodinného domu.

V závere poukázal na to, že roky budoval a staral sa o nehnuteľnosť, vložil do domu všetky svoje zarobené aj požičané financie a mal za to, že rodinný dom bude celý jeho, ako stále hovorila mama, keďže ešte počas života ostatné svoje deti vyplatila.

Zotrval preto na svojom odvolacom návrhu, aby odvolací súd rozsudok zrušil, resp. zmenil.

6. Žiadne ďalšie vyjadrenia sporových strán v odvolacom konaní neboli dané.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalovaným ako oprávnenou osobou (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 – § 358 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi vymedzenými odvolateľom (§ 380 a § 365 CSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, rozsudok je vecne správny a ako taký ho preto v napadnutých výrokoch I., II., III. a IV. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP); odvolanie proti zamietavému výroku V. odmietol (§ 386 písm. b/).

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený 28. septembra 2023 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dverí 202, o ktorej skutočnosti bol vopred vyvesený oznam na úradnej tabuli a zároveň zverejnený na webovej stránke tunajšieho súdu 22.9.2023.

9. Žalovaný/odvolateľ uplatnil v odvolaní odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP, a teda dôvodil, že „súd prvej inštancie nesplnil procesné podmienky“ (§ 365 ods. 1 písm. a/), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), avšak bez toho, aby špecifikoval, čím konkrétne, v odvolaní uvedeným malo dôjsť k naplneniu toho - ktorého odvolacieho dôvodu.

10. Odvolací súd oboznámením sa s obsahom spisu, rozsudkom samotným, ale i konaním ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo dospel k záveru, že nedošlo k naplneniu ani jedného z uplatnených odvolacích dôvodov.

11. V súvislosti s uplatneným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP tvrdil odvolateľ, že súd prvej inštancie nesplnil procesné podmienky. Procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku. Tieto podmienky nie sú výslovne zákonom definované, dajú sa však vyvodiť z ustanovení Civilného sporového poriadku. Sú nimi právomoc súdu (§ 3 a nasl. CSP), príslušnosť súdu (§ 12 a nasl. CSP), neexistencia prekážky začatého konania (litispencie) podľa § 159 CSP, neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae) podľa § 230 CSP, procesná subjektivita (§ 61 a nasl. CSP), spôsobilosť strany samostatne konať pred súdom (procesná spôsobilosť) podľa § 67a nasl. CSP, zrozumiteľnosť a úplnosť žaloby (§ 127, § 132 CSP...), povinné zastúpenie (§ 90 CSP) a iné. Medzi procesné podmienky na strane súdu patria podmienky právomoci a príslušnosti súdu. Odvolateľ nešpecifikoval, v čom vidí nespĺnenie procesných podmienok súdom prvej inštancie a odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie mal právomoc prejednať a rozhodovať danú vec, ako aj bol na jej prejednanie a rozhodnutie príslušný tak vecne, ako i miestne. Odvolací súd nezistil žiaden nedostatok procesných podmienok na strane súdu, a teda odvolací dôvod nie je daný.

12. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, ktorým dochádza k znemožneniu realizácie práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá umožní dôvodný záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, možno sem zaradiť o.i. napr. právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia... Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania. V danej veci namietal odvolateľ, že mu súd znemožnil vypovedať vo veci ako strane sporu, aj keď vypovedať chcel a mal svoj výsluch za potrebný a nevyhnutný, a aj napriek tomu, že na pojednávaní 30.9.2021 bol jeho výsluch navrhnutý právnu zástupkyňou žalobcu 1/. Najskôr je potrebné povedať, že žalobca 1/ v konaní nebol právne zastúpený, a preto nevedno kto, ktorá právna zástupkyňa, či právna zástupkyňa žalobcov 2/ a 3/ alebo právna zástupkyňa žalovaného mala navrhnúť výsluch žalovaného. Zo zápisnice o pojednávaní z 30.9.2020 nevyplýva, že by kýmkoľvek bol podaný návrh na výsluch žalovaného, a teda ani akékoľvek zdôvodnenie výsluchu žalovaného, ktorý výsluch odvolateľ označil za potrebný a nevyhnutný, ale potrebnosť a nevyhnutnosť nezdôvodnil. Zo zvukového

záznamu z pojednávania z 30.9.2020 vyplýva, že právna zástupkyňa žalovaného po oboznámení predbežného právneho názoru súdu so záverom o potrebe doplniť dokazovanie ohľadne zistenia výšky nároku žalobcov znaleckým dokazovaním, uviedla len, že „by bolo vhodné vyslychnúť žalovaného pred znaleckým dokazovaním“, avšak po upozornení súdom, že najbližší možný termín pojednávania by bol až v januári 2021, a teda oddialilo by sa aj znalecké dokazovanie, nevyplýva zo zvukového záznamu, že by bola právna zástupkyňa žalovaného trvala na jeho výsluchu. Obdobne žalovaný a ani jeho právny zástupca nenavrhli jeho výsluch ani na pojednávaní 11.3.2022, nie je taký návrh zaznamenaný ani v zápisnici z pojednávania, ale nevyplýva ani zo zvukového záznamu z pojednávania. Na pojednávaní žalovaný mal možnosť trvať na svojom výsluchu a potom prípadne nevyhovenie takému jednoznačnému návrhu by bol súd povinný zdôvodniť. Žalovaný/odvolateľ ani v odvolaní neargumentuje, aké rozhodné skutočnosti mali, resp. mohli byť jeho výsluchom preukázané, a teda, že jeho výsluch bol tak, ako v odvolaní tvrdí, potrebný a nevyhnutný. V kontexte takto zistených okolností nemožno dospieť k záveru, že by bolo nesprávnym procesným postupom súdu došlo k znemožneniu výsluchu žalovaného (keďže žalovaný si právo byť vypočutý riadne neuplatnil) a tým k porušeniu práva na spravodlivý proces. Aj pokiaľ odvolateľ namietol, že súdom nebol vyzvaný na predloženie otázok pre znalca, čo je fakt, nedošlo tým, opäť v kontexte celého konania a situácie zistenej odvolacím súdom z písomných vyhotovení zápisníc o pojednávaní a zvukových záznamov z nich, keďže z nich nie je zrejme/ nevyplýva žiadna procesná aktivita žalovaného prejavujúca sa v návrhoch na akékoľvek dokazovanie v súvislosti s potrebou preukázať ním uplatnenú započítaciu námietku, aj keď nespochybniteľne bol zrejme názor súdu o nepreukázaní pohľadávky uplatnenej na započítanie, k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ak žalovaný očakával, že otázka zhodnotenia nehnuteľností nebola predmetom súdom nariadeného znaleckého dokazovania (na základe návrhu žalobcov) a videl, že tam riešená nie je, mohol a mal podávať vlastné návrhy na dokazovanie za účelom preukázania existencie a výšky svojej pohľadávky uplatnenej na započítanie. Súd nebránil a nezneložnil žalovanému podávať akékoľvek návrhy na dokazovanie. Ak by bol žalovaný akékoľvek návrhy podal, súd by sa potom musel s ich nevykonaním vypořadať v odôvodnení rozsudku. Odvolací súd preto dospel k záveru, že namietaná skutočnosť, že ho súd nevyzval na predloženie otázok pre znalca, nemá sama o sebe takú intenzitu, ktorá by bola spôsobilá naplniť odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko je nepostačujúca pre odôvodnený záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

13. Žalovaný uplatnil i odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci). Jeho naplnenie videl v nedostatočnom odôvodnení skutkových a právnych záverov v rozsudku, v dôsledku čoho je konanie pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manuálna povinnosť súdu (a to tak v prípade, keď bola poskytnutá v užšom rozsahu, ako aj v prípade jej realizácie v širšom než zákonom predpokladanom rozsahu), pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď), porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193 CSP) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (§ 194 ods. 2 CSP). Dôvody uvádzané odvolateľom, nedostatočné skutkové a právne odôvodnenie rozsudku, ani nie sú opodstatnené, a ak by aj boli dané, nedostatok dôvodov rozhodnutia súdu je považovaný súdnou praxou i právnou teóriou za nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím môže dôjsť k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Súdna prax je ustálená aj v závere, že za nepreskúmateľné možno považovať iba také rozhodnutie, z ktorého výroku nemožno zistiť, ako vlastne súd rozhodol, prípadne ktorého výrok je vnútorne rozporný. Pod tento pojem ustálená judikatúra súdov zaraďuje i prípad, kedy nemožno rozoznať, čo je výrok a čo odôvodnenie, kto sú strany sporu a kto bol rozhodnutím zaviazaný, ako i také rozhodnutie, v ktorom absentujú základné zákonné náležitosti, z ktorých nemožno zistiť, o akej veci bolo rozhodnuté alebo ktorého výrok je v rozpore s odôvodnením, ktoré neobsahuje vôbec právne závery vyplývajúce z rozhodných skutkových okolností, alebo ktorého dôvody nie sú vo vzťahu k výroku jednoznačné. Súdna prax je jednotná aj v úsudku, že nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov je založená na nedostatku skutkových dôvodov, nie na dielčich nedostatkoch odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Musí sa pritom jednať o vady skutkových zistení, o ktoré súd opiera svoje rozhodovacie dôvody. Za také vady možno považovať iba

prípady, kedy súd oprel rozhodovacie dôvody o skutočnosti v spore nezisťované, prípadne zistené v rozpore so zákonom, prípadne, kedy nie je zrejmé, či vôbec nejaké dôkazy boli v konaní vykonané. Nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov je tiež také rozhodnutie, z ktorého odôvodnenia nie je zrejmé, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu strany sporu v žalobe a prečo považuje žalobné námietky sporovej strany za mylné alebo vyvrátené, najmä vtedy, ak ide právnu argumentáciu, na ktorej je postavený základ žaloby.

Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok je dostatočne zrozumiteľný a určitý a zodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej, pri vyhodnotení skutkových zistení neopomenul zohľadniť žiadnu relevantnú skutočnosť alebo okolnosť, ale naopak, sa s nimi náležitým spôsobom zaoberal a aj ich náležite vyhodnotil. Rozhodnutie preto nie je možné považovať za nedostatočne odôvodnené a ani tak nedošlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

Keďže odvolací súd nezhliadol ani žiadne dôvody predpokladané v § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, konštatuje, že daný odvolací dôvod nie je daný.

14. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam). Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané.

Z dôvodov odvolania vyplýva, že žalovaný naplnenie tohto odvolacieho dôvodu videl v nezohľadnení súdom jeho obrany proti nároku, a to že mu žalobcovia poskytli konkludentný súhlas („nikdy predtým od roku 1995 žiaden zo žalobcov nevyjadril nesúhlas s tým, že dom užívam ako obydlie s celou rodinou ... a teda ich mlčanie považoval za ich súhlas, žalobcovia nepreukázali nedostatok súhlasu“), aby spolu so svojou rodinou dom užíval ako obydlie a vychádzal pritom len z výpovedí žalobcov 2/ a 3/, že im bráni vstupovať do domu už dlhé roky a že SMS správou ho všetci žalobcovia vyzvali 30.7.2018 na umožnenie užívania nehnuteľností, aj keď tvrdenie o SMS výzve nepreukázali.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že hneď vzápätí v podanom odvolaní sám žalovaný uviedol/ zdôraznil, že nesúhlasí so vstupom žalobcov do predmetnej nehnuteľnosti z dôvodu rozvrátených rodinných vzťahov a narušenej komunikácie. To isté, že nesúhlasí do vstupom žalobcov do predmetnej nehnuteľnosti uviedol aj vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe. Ide, z pohľadu súdu, o nespornú skutočnosť medzi žalobcami a žalovaným, že im žalovaný neumožňoval vstup do nehnuteľností a tieto užíval výlučne sám. Dokonca žalovaný v tomto svojom prvom vyjadrení uznal nárok žalobcov čo do jeho základu a namietal proti jeho výške. Súčasne si uplatnil do výšky žalobcami uplatneného nároku na započítanie svoju pohľadávku proti nim z titulu ním vynaložených investícií do spoločnej nehnuteľnosti. Tvrdenie o konkludentnej dohode ohľadne užívania predmetných nehnuteľností uzavretej ním ako podielovým spoluvlastníkom s ďalšími podielovými spoluvlastníkmi, ako prostriedok svojej procesnej obrany žalovaný prvýkrát uplatnil v odvolaní. Počas konania pred súdom prvej inštancie taký argument nikdy neuplatnil a ako už odvolací súd dal vyššie do pozornosti, nebolo medzi stranami sporné, išlo o zhodné vyjadrenia tak žalobcov, ale i žalovaného, že žalovaný so vstupom žalobcov do predmetných nehnuteľností nesúhlasil jednak vzhľadom na napäté vzájomné vzťahy medzi nimi navzájom a súčasne vzhľadom na to, že nehnuteľnosti užíval ako vlastné obydlie. Odvolací súd uzatvára, že v prípade tvrdenia žalovaného o existencii konkludentne uzavretej dohody medzi ním a žalobcami ako podielovými spoluvlastníkmi o užívaní predmetných nehnuteľností výlučne ním, ide o tzv. novotu v odvolacom konaní (§ 366 CSP), ktorú však v odvolaní nemožno použiť, pretože nebola splnená ani jedna z podmienok v zmysle § 366 písm. a/ až d/ CSP, len za splnenia ktorých sú novoty v odvolacom konaní prípustné.

Odvolaciu námietku žalovaného ohľadne nesprávne zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie považuje odvolací súd za neopodstatnenú, nakoľko súd vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 CSP a z týchto dôkazov dospel i k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Nespochybniteľne súd pri rozhodovaní o veci vychádzal zo zhodných tvrdení oboch strán sporu o užívaní spoločných nehnuteľností žalovaným v rozsahu nad jeho spoluvlastnícky podiel a obranu žalovaného, ktorý si uplatnil na započítanie pohľadávku titulom zhodnotenia spoločných nehnuteľností, mal za nepreukázanú. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil.

15. Žalovaný v odvolaní uplatnil aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), avšak jeho existenciu, resp. danosť vôbec ničím konkrétnym neodôvodnil. V danom prípade súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia (§ 123 a § 137 ods. 1 Obč. zákonníka) a použité ustanovenia i správne interpretoval, jeho právna argumentácia je presvedčivá a súladná so súdnou praxou. Správne nárok žalobcov posúdil ako dôvodne uplatnený a prisúdil im uplatnenú finančnú náhradu vo výške zistenej znaleckým dokazovaním. Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z § 137 ods. 1 Obč. zákonníka a jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem toho, ak by jej súčasťou bola dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti) alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Je zrejmé, že ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkmi užívaná, žiadne nároky na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikli. Rovnako takýto nárok nevzniká ani v prípade, ak spoluvlastník užíva len časť veci v rozsahu neprevyšujúcom jeho spoluvlastnícky podiel, pretože v takomto prípade nič nebráni druhému spoluvlastníkovi, aby sa tiež podieľal na svojom užívacom oprávnení v rozsahu svojho podielu, a to užívaním zostávajúcej časti veci. Dôvod, pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou. Podstatnou a rozhodujúcou otázkou pre posúdenie dôvodnosti nároku na náhradu za neužívanie nehnuteľnosti v rozsahu veľkosti spoluvlastníckeho podielu je zistenie, v akom rozsahu nehnuteľnosť užíva druhý spoluvlastník reálne, nie či bráni druhému spoluvlastníkovi v užívaní jeho podielu. Vzhľadom na to, že žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojich spoluvlastníckych podielov z dôvodu, že aj tieto užíva žalovaný, pričom žalovaný to nespochybnil, súd správne žalobnému nároku žalobcov vyhovel do výšky tak, ako táto vyplynula zo znaleckého dokazovania a v prevyšujúcom rozsahu žalobu ako nedôvodnú zamietol. K nesprávnemu právnenému posúdeniu veci nedošlo, uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

16. Odvolanie žalovaného proti výroku V., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti nad priznaný rozsah zamietol, odvolací súd v zmysle § 396 písm. b/ CSP odmietol ako podané neoprávnenou osobou, keďže podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Napadnutý zamietavý výrok nie je vydaný v neprospech žalovaného.

17. Pre úplnosť odvolací súd v súvislosti s opakovane (i v odvolaní) prezentovaným presvedčením žalovaného/odvolateľa, že svoju pohľadávku proti žalobcom uplatnenú na započítanie v konaní proti nároku žalobcov, vzniknutú titulom investícií do spoločnej nehnuteľnosti, riadne a dostatočne preukázal predložením dokladov z Prvej stavebnej sporiteľne, tzv. Zoznamu dokladov účelového použitia v úhrnnej výške 59.227,81 eura, dodáva, že tomu tak nie je. Správne sú závery súdu prvej inštancie o nepreukázaní pohľadávky, a to tak čo do základu, ako i jej výšky v dôsledku neunesenia dôkazného bremena žalovaným. Nielen nepreukázané, ale aj nedostatočne skutkovo opísané však zostalo i to, či išlo o investíciu na iné než nevyhnutné opravy a údržbu alebo o investície na nevyhnutné opravy a údržbu, či žalovaný ako podielový spoluvlastník investoval so súhlasom alebo bez súhlasu väčšiny podielových spoluvlastníkov, pričom ak by investoval bez takého súhlasu, potom až pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva by sa prihliadlo na zhodnotenie nehnuteľností. Inak by tomu bolo v prípade, ak by išlo o investíciu na nevyhnutné úpravy alebo údržbu, nárok investujúceho spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom by vznikol už vynaložením investícií za trvania spoluvlastníckeho vzťahu.

18. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania, a to podľa § 255 ods. 1 CSP, priznal žalobcom, ktorí boli v odvolacom konaní plne úspešní, náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

20. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.